

Ochorenia skupiny 5

Čo sú to onkologické ochorenia?

Sú to vlastne zhubné nádory, ktoré môžu vzniknúť v ktoromkoľvek tkanive alebo orgáne ľudského tela. Zhubné nádory predstavujú viac ako 200 samostatných ochorení. Nádory sa pri raste v tkanive alebo orgáne šíria bez ohraničenia a môžu vytvárať druhotné ložiská (metastázy) lymfatickou cestou v lymfatických uzlinách, alebo krvnou cestou v iných orgánoch alebo tkanivách. Zhubné nádory vznikajú ako dôsledok poškodenia génov, a to buď zlyhaním génov zodpovedných za kontrolu biologických procesov, alebo abnormálnou činnosťou génov zodpovedných za rast, delenie a dozrievanie (diferenciáciu) buniek.

Sú občania SR ohrození onkologickými ochoreniami?

Zhubné nádory sú druhou najčastejšou príčinou úmrtia občanov na Slovensku. Najčastejšie postihujú hrubé črevo a konečník, pľúca, prsníky (u žien) a predstojnú žľazu (u mužov). Na Slovensku sa diagnostikuje viac ako 23 000 prípadov zhubných nádorov ročne. Vyšší výskyt je pozorovaný u mužov, a to 370 prípadov na 100 000 mužov, u žien je výskyt 260 prípadov na 100 000 žien. Výskyt onkologických ochorení na Slovensku každoročne stúpa a najvyšší je vo vekovej skupine od 65 do 74 rokov, pričom 50 % pacientov s touto diagnózou na ňu aj zomiera. Na vznik zhubných nádorov pôsobí viac faktorov, medzi najvýznamnejšie patria vonkajšie vplyvy (chemické, fyzikálne, biologické), predlžujúca sa priemerná dĺžka života, životný štýl, ako aj genetické predpoklady (náchylnosť) u niektorých ľudí.

Ako možno predchádzať onkologickým ochoreniam?

V rámci primárnej prevencie treba bojovať proti fajčeniu, racionalizovať stravovanie v zmysle zvýšenia príjmu zeleniny a ovocia, znížiť nadmerné požívanie alkoholických nápojov a chrániť sa pred intenzívnym slnením bez ochrany. Celospoločenskou úlohou je aj zlepšovanie životného a pracovného prostredia znížením prítomnosti chemických a fyzikálnych kancerogénov. Nevyhnutné je tiež zlepšiť opatrenia na zníženie rizika nákazy niektorými infekčnými ochoreniami.

Veľmi dôležitým cieľom boja proti zhubným nádorom je ich včasná diagnostika a jej súčasťou je aj efektívne využitie cieľných onkologických preventívnych vyšetrení.

Viac o epidemiológii zhubných nádorov v SR nájdete na www.nor-sk.org a o prevencii nájdete na www.lpr.sk

Hlavný odborník MZ SR pre klinickú onkológiu
MUDr. Igor ANDRAŠINA, CSc.

Riadiaci orgán pre Operačný program Zdravotníctvo

Ministerstvo zdravotníctva SR
Limbová 2, 837 52 Bratislava
E-mail: info.opz@health.gov.sk

Sekcia európskych programov a projektov

Tel.: +421 2 593 73 318
Fax: +421 2 593 73 435

Odbor programov EÚ:

Tel.: +421 2 593 73 202
Fax: +421 2 593 73 205

Odbor posudzovania projektov

Tel.: +421 2 593 73 363
Fax: +421 2 593 73 435

Odbor implementácie projektov

Tel.: +421 2 593 73 306
Fax: +421 2 593 73 435

Platobná jednotka

Tel.: +421 2 593 73 131
Fax: +421 2 593 73 220

www.opz.health-sf.sk

Projekt je spolufinancovaný
z Európskeho fondu regionálneho rozvoja

Operačný program Zdravotníctvo

Ako sa orientovať
na webovej stránke
www.opz.health-sf.sk

Modernizáciou zdravotníckej infraštruktúry
z fondov EÚ na zlepšenie zdravotného
stavu obyvateľov SR

Ako sa orientovať na webovej stránke www.opz.health-sf.sk?

HORIZONTÁLNA LINKA

Informácie umiestnené v horizontálnej línii, považujeme za najdôležitejšie, a preto obsahuje sekcie: **Úvodná strana, Aktuality, Výzvy, Vyhodnotenie žiadostí o NFP, FAQ a Kontakty.**

Sekcia **Aktuality** upozorňuje na pohyb na webovej stránke, kde a aký dokument bol doplnený alebo aktualizovaný.

Sekcia **Výzvy** obsahuje kategóriu *Aktuálne výzvy*, kde sú zverejnené práve vyhlásené výzvy. Ďalšou kategóriou je *Harmonogram výziev*, kde sa nachádza ročný indikatívny harmonogram, podľa ktorého sú výzvy počas roka vyhlasované. Kategória *Vyhodnotenie výziev* obsahuje podrobné informácie o priebehu výzvy a hodnotiacom a výberovom procese. Kategória *Archív* obsahuje všetky zverejnené výzvy, ktoré už nie sú aktuálne.

V sekcii **Vyhodnotenie žiadostí o NFP** sú informácie o počtoch prijatých žiadostí o NFP v rámci každej výzvy, zoznamy schválených žiadostí o NFP ako aj zoznamy prijímateľov – podporených projektov.

Sekcia **FAQ** obsahuje najčastejšie kladené otázky a odpovede potenciálnych žiadateľov o NFP.

ĽAVÁ STRANA WEBOVEJ STRÁNKY

Ľavá strana webovej stránky je rozdelená na 11 sekcií. V nich nájdete základné dokumenty týkajúce sa OPZ, vysvetlené možnosti získania NFP z OPZ, riadiace dokumenty, podľa ktorých sa pomoc zo štrukturálnych fondov realizuje, informácie o monitorovacom výbore a usmernenia a príručky riadiaceho orgánu. Jedna zo sekcií venuje pozornosť horizontálnym prioritám a v záverečnej časti je zverejnená dôležitá legislatíva, dokumenty v anglickom jazyku a slovník pojmov a skratiek.

PRAVÁ STRANA WEBOVEJ STRÁNKY

Pravá strana webovej stránky obsahuje 5 sekcií. Prvá sekcia **Informácie pre médiá** sa rozčleňuje na kategórie *Tlačové konferencie, Správy, Fotogaléria, audiozáznamy, Archív.*

Druhá sekcia nazvaná **Zasadnutia Monitorovacieho výboru, semináre, školenia, celoštátne akcie** prináša informácie o rokovaní MV, plánovaných a uskutočnených podujatiach, fotogalériu, audiozáznamy a archív.

Tretia sekcia **Vydané publikácie** ponúka záujemcom tlačoviny v elektronickej verzii, ktoré MZ SR vydalo.

Štvrtá sekcia **Poskytovanie informácií a Užitočné linky** slúžia občanom, ktorí majú záujem dozvedieť sa o problematike štrukturálnych fondov viac.

Pre zvýšenie prehľadu relevantných právnych aktov EÚ a SR týkajúcich sa problematiky štrukturálnych fondov webová stránka obsahuje sekciu **Legislatíva** a občanom slúži tiež **Slovník pojmov a skratiek**, aby sa lepšie vyznali v spleti nových a pre nich často neznámych pojmov.

Medzi najčastejšie navštevované sekcie patria **Manuály, príručky a metodické predpisy a Odporúčania, usmernenia a pokyny RO k projektom financovaným z OPZ.** V rámci sekcie **Riadenie, monitorovanie a hodnotenie** sú zverejňované výročné správy a informácie o Monitorovacom výbore OPZ a riadiacom orgáne.

